

ΤΟ ΠΕΙΡΑ(Γ)ΜΑ

πειρα(γ)ματική πρωτοβουλία ενάντια στο θεσμό της εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση είναι ένας θεσμός για την αναπαραγωγή και διαίωνιση του συστήματος και αντικατοπτρίζει τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του. Αποτελεί έναν από τους βασικότερους μοχλούς επιβολής της εξουσίας και έχει ως σκοπό την αφομοίωση, την ενσωμάτωση και την εκβιαστική ένταξη των ανθρώπων στην κοινωνία του καπιταλισμού. Παίζει βασικό ρόλο στην προετοιμασία για την παραγωγική διαδικασία. Επιβάλλει τον έλεγχο και την πειθαρχία καθώς συγχρόνως διαμορφώνει συνειδήσεις και κουλτούρες. Παράγει και αναπαράγει ρόλους, πρότυπα και διαχωρισμούς.

peiragma@hotmail.com
anarxiko-resalto.blogspot.com

ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

ρόλοι

Το τι διδάσκεται μέσα στο σχολείο επιλέγεται και διαμορφώνεται από την κυριαρχία. Τα μαθήματα διαμορφώνονται έτσι ώστε να εξυπηρετούν την διαιώνιση και αποδοχή του κράτους, του έθνους και του καπιταλιστικού συστήματος. Μαθήματα όπως ιστορία, θρησκευτικά, γλώσσα, μαθηματικά κλπ. γίνονται εφόδια για έναν υπάκουο, πειθαρχημένο, «ιδανικό πολίτη». Στα βιβλία ιστορίας του σχολείου αποκρύπτονται και διαστρεβλώνονται τα γεγονότα με σκοπό την καλλιέργεια της εθνικής συνείδησης, την απόκρυψη των κοινωνικών ταξικών συγκρούσεων που οδηγούν σε εξεγέρσεις και επαναστάσεις, την προώθηση της αντίληψης ότι η ιστορία διαμορφώνεται από ηγέτες και αρχηγούς και όχι από το σύνολο των κοινωνικών διεργασιών. Μέσα από μαθήματα όπως το δίκαιο και η αγωγή του πολίτη προβάλλεται σαν μοναδικό, σωστό, πολιτικό σύστημα η δημοκρατία. Ας μην ξεχνάμε την θρησκευτική κατήχηση μέσα από το μάθημα των θρησκευτικών στη μία και μοναδική σωστή θρησκεία τον ορθό Χριστιανισμό (αναπόσπαστο κομμάτι της εξουσίας και του κράτους), κάτι που συμπληρώνεται με επισκέψεις στην εκκλησία, εικόνες στις αίθουσες διδασκαλίας και υποχρεωτική προσευχή πριν την έναρξη του μαθήματος. Μαθηματικά, φυσική, χημεία, τεχνολογικά μαθήματα που συγχρονίζονται με τις τεχνολογικές-επιστημονικές απαιτήσεις. Στην έκθεση-έκφραση τίγονται συγκεκριμένα θέματα και επιβάλλεται κατευθυνόμενος τρόπος ανάπτυξης ιδεών. Μερικά πιο μοντέρνα μαθήματα τύπου «επαγγελματικός προσανατολισμός» έρχονται να συμπληρώσουν τον ιδεολογικό ιστό που διαμορφώνει ο εκπαιδευτικός μηχανισμός. Ατελείωτες ανούσιες σελίδες, άχρηστες γνώσεις που συσσωρεύονται, δεδομένα που πρέπει να δεχτείς ως ορθά. Σημασία έχει η ποσότητα (πόσα μαθαίνονται, πόσα παράγονται, πόσα καταναλώνονται) και όχι η κριτική σκέψη. Μπορούμε να μιλάμε για πνευματική καταστολή, υποταγή της συνείδησης, απέχοντας πολύ από την βιωματική γνώση.

Το σχολείο παρεμβαίνει καταλυτικά στην αναπαραγωγή και εδραίωση ρόλων, προτύπων και συμπεριφορών με βάση την πατριαρχική κοινωνική οργάνωση και τις απαιτήσεις του εκάστοτε πολιτικού συστήματος. Αναπαράγονται διαχωρισμοί με βάση το φύλο, κάτι που ξεκινάει από την οικογένεια, μέσα από την προώθηση συγκεκριμένων ενδιαφερόντων, συμπεριφορών και κατευθύνσεων σπουδών. Σε αυτό επιδρά το τι και πως διδάσκονται πράγματα μέσα από τα μαθήματα (πχ άντρες ήρωες, αμάχους, γυναικόπαιδα κλπ) και πως οργανώνονται μερικές καταστάσεις (πχ παρέλαση, αθλήματα κ).

Ο δάσκαλος-καθηγητής ως αυθεντία που κατέχει την γνώση βρίσκεται σε ανώτερη θέση και απαιτεί υπακοή και πειθαρχία. Δίνει εντολές, αποβολές, μαλώνει, εκτιμά την «καλή διαγωγή» του μαθητή, βαθμολογεί, επαινεί, κριτικάρει. Οι μαθητές έχοντας ενσωματώσει την κατωτερότητα τους υπακούουν, σιωπούν και εκτελούν για να πάρουν καλύτερη βαθμολογία για να περάσουν την τάξη, για να αποφύγουν την απουσία και την αποβολή, γιατί έτσι «πρέπει», γιατί έτσι έχουν μάθει. Το ψαλίδι της ανισότητας αρκετά μεγάλο έτσι ώστε άνετα μπορούμε να πούμε ότι η σχέση ανάμεσα στους μαθητές και εκπαιδευτικούς είναι μία σχέση εξουσίας. Εδραιώνεται ο ρόλος του ανώτερου και κατώτερου, η υπακοή και υποταγή στην ιεραρχία. Μέσα στο πλαίσιο της ιεραρχικής διαδικασίας εντάσσεται ακόμα και η διαδικασία των μαθητικών εκλογών όπου ψηφίζονται πενταμελή και δεκαπενταμελή δίνοντας έτσι την αίσθηση συμμετοχής των μαθητών μέσα από δικούς τους αντιπροσώπους στις αποφάσεις σε ζητήματα που τους αφορούν. Οι μαθητές ως αυριανοί πολίτες, πρέπει να σμιλευτούν στο να θεωρούν πως η συμμετοχή τους στον κοινωνικό στίβο μεταφράζεται αυτονόητα, στο δικαίωμα ψήφου στο συνδικάτο, στο κόμμα, στον δήμο, στην πολιτεία. Πρέπει, τελικά, να αποδεχτούν το ρόλο του παρατηρητή των γεγονότων και του παθητικού δέκτη των αποφάσεων που αφορούν τη ζωή τους, την πίστη στην αναγκαιότητα μεσολαβητών, ειδικών και ηγετών.

Μέσα από την αξιολόγηση κρίνεται η προσαρμοστικότητα και η ανταπόκριση των μαθητών στις απαιτούμενες γνώσεις, δεξιότητες και συμπεριφορές. Ο φιλοσοφικός κορμός της αξιολόγησης συναντιέται στο ιδεολόγημα των ίσων ευκαιριών. Έτσι οι κοινωνικές ανισότητες εξωραϊζονται και η απόδοση μεταφράζεται σαν ζήτημα επιλογής και ικανότητας του μαθητή. Η κοινωνική προέλευση όμως των μαθητών (βάση φύλλου, φυλής & κοινωνικής τάξης) επηρεάζει την απόδοση τους και τη θέση που θα λάβουν τελικά στην κοινωνική ιεραρχική κλίμακα. Τα άτομα εσωτερικεύουν την αποτυχία ή την επιτυχία, καθώς η ευθύνη αποδίδεται στους ίδιους και όχι στο σύστημα.

σχολείο - παραγωγική διαδικασία

Οι μαθητές προετοιμάζονται κατάλληλα. Η βασική εκπαίδευση, 12ετής με συγκεκριμένα επαναλαμβανόμενα ωράρια, απουσιολόγιο για ελεγχόμενη παρουσία, διαλλείματα για μικρή ανάπαυλα. Δεν είναι μόνο ο χώρος συγκεκριμένος αλλά και ο χρόνος. Αγχος, πίεση για αυξανόμενη απόδοση. Η λογική της επιτήρησης ενσωματώνεται από τους μαθητές σαν κάτι το φυσιολογικό, ανά πάσα στιγμή ελέγχονται. Συγκεκριμένο έργο που πρέπει να αποδοθεί σε συγκεκριμένο χρόνο, όπως συμβαίνει και στην εργασία. Η σύνδεση του σχολείου με την παραγωγική διαδικασία είναι ορατή. Το σχολείο μετασχηματίζεται και εξελίσσεται σύμφωνα με αυτήν. Έτσι συναντάμε διαρκή αναπροσαρμογή σχολικών εγχειριδίων, μαθημάτων, τρόπων εξετάσεων, ύλη σύμφωνα με τις τεχνολογικές και παραγωγικές ανάγκες του καπιταλισμού αλλά και τη σφυρηλάτηση συμπεριφορών ώστε να ανταποκρίνονται στην αγορά εργασίας.

Τ Σκοπός της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι το άτομο να μεταβεί ομαλά όχι μόνο στο χώρο της εργασίας αλλά και της καπιταλιστικής καθημερινότητας. Δεν υπάρχει χρόνος, μόνο ρυθμός. Σχολείο, δουλειά. Εντατικοποίηση, παραγωγή, κατανάλωση, διασκέδαση, σκόρπισμα. Απουσία νοήματος και δημιουργίας, αποτελεσματικότητα. Μηχανικές κινήσεις, «εικονική» ζωή, «εικονικός» έρωτας. Το εκπαιδευτικό σύστημα ως θεμελιώδης πυλώνας του κρατικού-καπιταλιστικού συστήματος μας διαμορφώνει. Το κρατικό-καπιταλιστικό σύστημα μας χρειάζεται. Μας χρειάζεται υποταγμένους, υπάκουους, και πολίτες γιατί αυτός είναι ο τρόπος που μας μαθαίνει να το έχουμε ανάγκη. Που μας μαθαίνει να το προστατεύουμε από τους ίδιους μας τους εαυτούς.

ΑΞΚΗΣΗ

Να αποδειχτεί η σχέση σχολείο = φυλακή

ισχύει ότι

σχολείο = κοινωνικοποίηση + διάλειμμα + κάγκελα + καθηγητής + ποινολόγιο
επίσης ισχύει ότι:

φυλακή = σωφρονισμός + προαυλισμός + κάγκελα + δεσμοφύλακας + πειθαρχική ποινή

η σχέση γίνεται

σχολείο = φυλακή ή
κοινωνικοποίηση + διάλειμμα + κάγκελα + καθηγητής + ποινολόγιο =
σωφρονισμός + προαυλισμός + κάγκελα + δεσμοφύλακας + πειθαρχική ποινή

όμως:

κοινωνικοποίηση = σωφρονισμός
ποινολόγιο = πειθαρχική ποινή
διάλειμμα = προαυλισμός
καθηγητής = δεσμοφύλακας

άρα απέδειξα ότι
σχολείο = φυλακή

άρα η σχέση γίνεται:

κάγκελα = κάγκελα που ισχύει.

οπότε ισοδύναμα ισχύει και η αρχική σχέση.

